

מראי מקומות מפעל עמוד וחזרה

מראי מקומות - פסחים נג. (המשך)

שני. וכתב שלפי זה, כיון שמנהגנו שלא לאכול בשר צלי בליל פסח, א"כ יש למנוע מלאכול בשר צלי גם בליל ט"ו באייר. ואם נאמר שהדבר תלוי במנהג, ועל זה אין מנהג, מכל מקום לענין גדי מקולס, שאסור מעיקר הדין, צריך להיות אסור גם בליל ט"ו באייר.

יב. אסור לו לאדם שיאמר בשר זה לפסח הוא וכו' אבל חיטי לא

פירש רש"י, שחיטים אינם דומים לקדשים, וכשאומר חיטין לפסח, הכוונה ששומרם לאוכלם בפסח. והמגן אברהם (סי' תס"ט סק"ב) כתב, שלפי זה מבואר שהחשש הוא שהקדישו לדמי פסח, ועל כן רק בחיטין ששייך לומר בהם ששומרם לאוכלם בפסח מותר, וא"כ בשאר בהמה אפילו אם אין בהמה גדי או טלה, יש חשש שהקדיש את דמיהם לפסח. אלא שהקשה מדוע נקטו דוקא בהמה, הלא גם כל דבר בכלל האיסור. ותירץ, שבשאר דברים, אפילו אם חששו שהקדישם לדמי פסח, מ"מ מותרים באכילה, שהרי י"ל שפדאום. אבל בבהמה כיון שראויה למזבח, הדין הוא שאי אפשר לפדותה אפילו אם הקדישה לדמי הקרבן, אלא צריך למוכרה לצרכי בהמה זו.

חזי ליה ישראל גבי נכרי, ולא אתי למשרא מכירה אחריתי. והתוס' בע"ז (יד: ד"ה שלמין) הקשו, מהו טעמם של ת"ק, הרי זה כמוכר פרה לעכו"ם שהדבר מותר משום שמוכרה לשחיטה ולא למלאכה. ותירצו, שבפרה הכל יודעים שמוכרה לשחיטה ולא למלאכה, אבל בשבורה, הרואה יכול לומר, שאף שעתה היא שבורה, שמא מכרה כשהיתה שלימה, ושוב נשברה בבית הגוי, ויבואו להתיר מכירת שלימה לכך אסרו גם שבורה.

י. וכן בתירא מתיר בסוס

פירש רש"י, לפי שמלאכתה לרכיבה, שאין בזה איסור דאורייתא. וכתבו התוס' בע"ז (יד: ד"ה ובן), שמה שחכמים חולקים על בן בתירא, היינו דוקא בסוס המיוחד לעופות, שסוברים חכמים שאין בעופות דין חי נושא את עצמו, ולכן הרי הוא מיוחד לאיסור דאורייתא.

יא. מקום שנהגו לאכול צלי בליל פסחים

כתב הרש"ש, שלפי מה שכתבו התוס' לקמן (צט:) בתירוץ השני ליישוב לשון 'פסחים' שכולל גם פסח שני, י"ל שגם לענין האיסור לאכול צלי בליל פסח, הוא כולל גם את פסח